

روش‌های هزینه‌یابی

(۱)

www.ketab.ir

تألیف:

دکتر غلامرضا فرساد امان الهی

سرشناسه	: فرساد، غلامرضا، ۱۳۴۴ -
عنوان و نام پدیدآورنده	: روش‌های هزینه‌یابی (۲) / تألیف غلامرضا فرسادامان‌الهی.
مشخصات نشر	: تهران: چالش، ۱۳ - ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۲ج: مصور، جدول
شابک	: ج. ۱: ۹۷۸۹۶۴۲۵۲۲۸۲۸ : ۲ : ۹۷۸۹۶۴۲۵۲۲۸۳۵
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
یادداشت	: فهرست‌نویسی بر اساس جلد دوم، ۱۳۹۴.
یادداشت	: ج. ۱ (چاپ اول: ۱۳۹۵) (فیبا).
موضوع	: هزینه‌یابی هدفدار
موضوع	: حسابداری قیمت تمام شده
رده بندی کنگره	: ی. ۹۱۳۹۰/ف۳/۳۵/HD۴۷
ردیف بندی دیویی	: ۶۵۸/۱۵۵۲
شماره کتاب‌شناختی	: ۴۱۵۲۰۸۹

www.chalesh.ir

هزینه‌یابی (۱)

نویسنده: دکتر غلامرضا فرساد امان‌الهی

طرح جلد: پریسا بهمنی

امور فنی و صفحه‌آرایی: نشر چالش

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: فرشویه

چاپ اول: تابستان ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۰۰۰

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۵۲۲-۸۲-۸

نشر چالش: تهران، خیابان انقلاب، خ ۱۲ فروردین، خ وحید نظری، شماره ۸۲، طبقه ۵، واحد ۹

تلفن: ۶۶۴۱۴۶۱۰

قیمت: ۱۸۰۰۰ تومان

کلیه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است. هرگونه تکثیر و تولید مجدد آن کلاً و جزاً بصورت چاپی، کمی، انتشار الکترونیک این اثر بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع و موجب پیگرد قانونی است.

۷.....	پیشگفتار.....
--------	---------------

فصل اول : مفاهیم اساسی حسابداری صنعتی

۱۰.....	اهداف یادگیری.....
۱۰.....	مفاهیم اساسی حسابداری مدیریت.....
۱۰.....	تاریخچه حسابداری مدیریت.....
۱۱.....	ارتباط حسابداری مالی - حسابداری مدیریت - حسابداری صنعتی.....
۱۱.....	ارتباط حسابداری مدیریت و هزینه یابی.....
۱۲.....	استانداردهای هزینه یابی.....
۱۴.....	نقش فعالیت های مرتبط با حسابداری مدیریت و هزینه یابی.....
۱۵.....	طبقه بندی اطلاعات در حسابداری.....
۲۱.....	طبقه بندی هزینه ها بر اساس حرکات مالی.....
۲۵.....	سوالات فصل اول.....
۲۶.....	مسائل فصل اول.....
۲۸.....	تست های فصل اول.....

فصل دوم: هزینه یابی و گردش هزینه های تولید در جاهای تمام شده کالای فروش رفته و موجودی ها

۳۰.....	اهداف یادگیری.....
۳۱.....	مفاهیم اساسی هزینه و هزینه یابی.....
۳۱.....	عوامل تشکیل دهنده هزینه های تولید و قیمت تمام شده.....
۳۲.....	گردش مواد در سیستم تولیدی.....
۴۲.....	حسابداری مواد اولیه.....
۴۴.....	روش های قیمت گذاری مواد اولیه.....
۵۶.....	برنامه ریزی نیازمندی های مواد اولیه.....
۵۶.....	نقطه سفارش و موجودی ایمنی.....
۵۷.....	حسابداری و کنترل هزینه های دستمزد.....
۶۳.....	سوالات فصل دوم.....
۶۴.....	مسائل فصل دوم.....

فصل سوم: هزینه‌یابی سربار کارخانه

اهداف یادگیری.....	۶۸
هزینه‌یابی سربار کارخانه.....	۶۸
عوامل قابل قبول برای محاسبه نرخ سربار از پیش تعیین شده.....	۶۹
هزینه‌های مواد مستقیم به‌عنوان مبنا.....	۷۲
هزینه دستمزد مستقیم به‌عنوان مبنا.....	۷۲
ساعات کار ماشین به‌عنوان مبنای محاسبه نرخ سربار از پیش تعیین شده.....	۷۳
پهای اولیه به‌عنوان مبنای پیش‌بینی نرخ سربار از پیش تعیین شده.....	۷۴
سربار جذب شده به تولید.....	۸۴
تخصیص هزینه‌های سربار به تولید.....	۸۶
روش‌های سه‌گانه هزینه‌های سربار دواير خدمات به دواير توليدي.....	۸۷
روش مستقیم.....	۸۹
روش یک‌طرفه.....	۹۱
روش دوطرفه یا ریاضی.....	۹۳
اضافه یا کسر جذب سربار.....	۹۵
بستن انحرافات (اضافه یا کسر جذب سربار).....	۹۶
علل اضافه یا کسر جذب سربار.....	۹۶
سوالات فصل.....	۱۰۰
مسائل فصل.....	۱۰۱
تست‌های فصل.....	۱۱۰

فصل چهارم: سیستم‌های هزینه‌یابی سفارش کار

اهداف یادگیری.....	۱۱۶
سیستم‌های هزینه‌یابی سفارش کار.....	۱۱۷
روش‌های ارزش‌یابی هزینه‌ها.....	۱۱۸
سیستم هزینه‌یابی سفارش کار.....	۱۲۱
مراحل هزینه‌یابی سفارش کار.....	۱۲۲
هزینه‌یابی نرمال برای سیستم هزینه‌یابی سفارش کار.....	۱۲۳
هزینه‌یابی استاندارد.....	۱۲۴
مدارک مثبت برای هزینه‌یابی.....	۱۲۷
گردش اطلاعات در سیستم هزینه‌یابی سفارش کار.....	۱۲۹
مثال تشریحی سیستم هزینه‌یابی سفارش کار، هزینه‌یابی واقعی.....	۱۳۲

۱۳۸.....	مثال تشریحی برای هزینه‌یابی نرمال
۱۴۸.....	تعیین کسر یا اضافه جذب سربار
۱۵۰.....	سوالات
۱۵۱.....	مسائل فصل
۱۵۸.....	تست‌های فصل

فصل پنجم: سیستم هزینه‌یابی مرحله‌ای

۱۶۲.....	اهداف یادگیری
۱۶۳.....	هزینه‌یابی مرحله‌ای
۱۶۳.....	مقایسه هزینه‌یابی سفارش کار و هزینه‌یابی مرحله‌ای از لحاظ هزینه‌ها
۱۶۴.....	طبقه‌بندی هزینه‌یابی مرحله‌ای
۱۶۶.....	مراحل هزینه‌یابی مرحله‌ای
۱۷۶.....	گزارش تولید به روش اولین صادره در اولین وارده (FIFO)
۱۷۹.....	ثبت دفاتر روزنامه و کل
۱۸۱.....	انتقالات هزینه‌ها بین دوایر
۱۸۴.....	مثال جامع
۱۹۰.....	سوالات فصل
۱۹۱.....	مسائل فصل
۲۰۰.....	تست‌های فصل

فصل ششم: هزینه‌یابی ضایعات / واحدهای مشمول دوباره‌کاری و معیوب

۲۱۲.....	اهداف یادگیری
۲۱۳.....	هزینه‌یابی ضایعات / واحدهای مشمول دوباره‌کاری
۲۱۴.....	انواع ضایعات
۲۱۴.....	هزینه‌یابی ضایعات
۲۱۶.....	هزینه‌یابی ضایعات در سیستم‌های سفارش کار
۲۱۶.....	ضایعات عادی مشترک سفارشات
۲۱۷.....	محاسبه قیمت تمام شده ضایعات عادی و تخصیص به سفارشات
۲۱۷.....	ضایعات محصول
۲۱۸.....	ضایعات غیر عادی
۲۲۲.....	سیستم هزینه‌یابی مرحله‌ای و ضایعات
۲۴۴.....	محصولات مشمول دوباره‌کاری

۲۴۶	 مثال تشریحی
۲۵۵	 سوالات فصل
۲۵۶	 مسائل فصل
۲۶۴	 تست‌های فصل
۲۷۲	 منابع

www.ketab.ir

پیشگفتار:

((بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين و هو ناصر و معين))

ای خدا ای فضل تو حاجت روا	با تو یاد هیچ کس نبود روا
قطره‌ای دانش که بخشیده‌ای ز پیش	متصل گردان به دریا‌های خویش
قطره‌ای علم است اندر جان من	و رهانش از هوا وز خاک تن
بیش از آن کاین خانه‌ها ز نفس کند	بیش از این کاین باده‌ها ز نفس کند

در جهان امروز در دنیایی که دائماً رو به تحول است و در زمینه‌های مختلف دگرگونی‌های بزرگ پدید می‌آید، هر چه بیشتر در آن رو به تکامل می‌رود، آیا می‌توان شرکت‌ها و سازمان‌ها و واحدهای تولیدی و صنعتی را که به اقتضای نوع کار و فعالیت خود تأثیر مهم و تعیین کننده‌ای در سرنوشت ملت‌ها و جوامع دارند با شیوه‌های مدیریت قدیمی اداره کرد؟ پاسخ قطعاً منفی است با رشد حوزه‌های گوناگون دانش در جریان خروشان تحولات علمی در تاریخ اندیشه بشری از طریق مشاهده، ثبت رویدادها و تجزیه و تحلیل آن‌ها حاصل می‌شود، بخشی از این رویدادهای اجتماعی و اقتصادی با مبادلات پول سروکار دارند، به عبارت دیگر به صورت کمی قابل ارزیابی هستند که می‌توان با واحد پول ثبت رویدادها را انجام داد، از طرفی با پیچیده‌تر شدن تکنولوژی و فرآیند تولید محصولات و خدمات ضرورت محاسبه بهای تمام شده نقش خود را نشان می‌دهد، هرچند حسابداری بهای تمام شده دارای پیشینه‌ای بیش از سه قرن است اما عصر حسابداری بهای تمام شده به شکل مدون آن با انتشار کتاب هزینه تولیدکنندگان و اداره کارگاه‌ها تألیف هنری متکالف (Henry Metcalf) در سال ۱۸۸۵ آغاز شد و دو مؤلف انگلیسی بنام‌های امیل گارک (Emile Garck) و فلس (G.M.Fells) در سال ۱۸۸۷ در کتاب خود بنام حساب‌های کارخانه خواستار یکپارچگی حسابداری بهای تمام شده و مالی از طریق ارتباط حساب‌های بهای تمام شده با حساب‌های دفتر کل شدند. در آستانه قرن بیستم انجمن مهندسين محاسبه امريكا علاقه شدیدی به ترویج

حسابداری بهای تمام‌شده نشان دادند و در همین دوره انجمن ملی حسابداری بهای تمام‌شده (NACA) مستقر در نیویورک و انستیتوی حسابداران هزینه و کار در لندن که هر دو در سال ۱۹۱۹ تشکیل شدند باعث نهادینه شدن حسابداری بهای تمام‌شده گردیدند.

کوتاه‌سخن امروز خداوند منان را شاکریم که توفیق تألیف کتاب روش‌های هزینه‌یابی (۱) را که حاصل تجربه دو دهه و اندی به‌طور عملی در مؤسسات تولیدی و تدریس این درس در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی را به این حقیر عطاء فرمود که توانستم در اختیار مدرسین و دانشجویان و علاقه‌مندان قرار دهم با اینکه در این کتاب سعی شده است از منابع جدید و آخرین تغییرات و دیدگاه‌ها استفاده شود ولی مطمئن هستم که این مجرّم با کم و کاستی همراه است امیدوارم اساتید و عزیزان دانشجو رهنمودهای خوششان را در خصوص اصلاحات بعدی می‌ذول فرمایند.